

ב:

הכל ממירין פרק ראשון תמורה

מסורת הש"ס

(א) לפי גירסת רש"י צ"ל מהו פסוק
לכבוד את האשה מ"ל כי ובינה
בתחלה (ג) ע"פ רש"י (ד) ומקור
(ה) כוסה הם ב"ת. וי"ל. וקדוש
לך. יבמות פד: פסחים מג. נדר
חמ"ד. (ז) וקדוש י"ג. א. ש"מ
פסוק אלה י"ז. י"ג. (ח) ויניח י"ג.
(ט) כסא שם מנחה פ"ג. חולין י"ג.
(י) תוספתא יבמות פ"ה. א. ש"מ
ובמה מה. (י) ומקדש י"ג.
(י) ובמה י"ג. לקמן י. יומא ג' נדרים
י"ג. (כ) במכרה י"ג. (ל) וספיקו
י"ק. (מ) ונחה מה. (נ) צ"ל
מכ"ה. (ס) דף ג"ה. (ע) במכרה.
ויד לקמן י"ג. (פ) ומכאן ש"ך לש"י
הכלל. (צ) צ"ל מה.

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל איש או
אשה כי יעשו מקל חטאת
האדם לזמול מעל בן ואשה
ונפש הוֹזֵא: כִּמְכֹרָה הִוא
2. דבר אל בני ישראל ואמרת
אלהם איש כי ימלא נדר
כעֶרְכָּךְ נִשְׁפֹּחַ לִי: ויקרא בו ב

הגהות הב"ח

(א) נט' ור' יחזקיה סלי ואס:
(ב) שם לא מתחסיק ואפי' אס
חיתאי לומר: (ג) רש"י ד"ס מה
שיטת. ג"כ היה גירסא אחרת
לפני רש"י וזו: (ד) ד"ה ל"א
ה"ג וכן תוכן בספרים וכו'
כדלחריק בפירקין כ"ל ותיבת
באירן נחמק:

הגהות הגר"א

[illegible]

דבינו גרשום

[illegible]

הבי גרמין וילף סוף הקדש מחלתה הקדש כו' את האש.
שמונתה מורה ולקח מאוס לאו דלא ימיר ויקרא ס': אלל בשון זכר
דכתיב לא יחלפנו. (סג) דהיינו לשון זכר ולא כתיב לא מחליפנו דהוי
לשון נקבה: (א) מה שופנו לרבות כו'. כלומר מהיכן נלמוד ששופנו

לרבות את האשה: ח"ל ואם המר ימיר. [נס] י"ו מדמכתי קרא חרי וימנ: **ולר' מאיר**. דלעטרקדי קרא ליה ואם המר ימיר לרבות ויורש אשה מנא? ליה **נפקא ליה מו"ר**. דמנאי מנחבא אס' המר ימיר ובחיי ואס': לא לקיא. [י"ו] [א] דל' המרה מותרתא איהא תמורה: ומשני ה"ג מני מילי לאו שיש בו מעשה. כגון עונשין שזין זה לזה דכחיי אש' עשוי' דמשעת עונשין שיש בה מעשה כגון חילול שבת ושאר איסורים שיש בהן מעשה אבל י"ו לאו שאין בו מעשה כגון תמורה דדיבורא תליא מילתא איהא לא חילוק קמינ': (ליאוי) כגון פסדורים בני מילי עונש דהוא כחיי כחיידי כין כלבור. חילי עונש דהוא דקשוו זה לזה אבל הכל בתמורה כו' אין צבורטעשין תמורה כדאמרין בחדר פסיקין (דף ג' ע"ג) וקא מפיק ליה ממשער: **שאלה בעני' לשונות נדירים**. כגון דהוי פסות מ"י"ב שנות דהבי אמרין במסכת נזיר (דף ס"ג) אכתב כי יפילי את מ"ח דהבי מני מנחבא איש כי ידור נדר אלא לרבות מופלגא הסמוך לאיש כגון כו' צ"ב שנה דמיון

שדע' הנפשות נאס' מי' נדר' וס' הקדש' מי' הקדש' נדר' נדר' והקדש' הקדש' פחות מכן אפי' לא ידע למי נדר' ולמי הקדש' איין נדבריו כלום יותר על' כגון' כן יי' שנה אעפ"י שדע' נאס' מי' הפלג' הו' מעשיו מעשה' אפי' אקדשו' לאו מקדשו'. כדפרש"י לעיל דאין' נדבריו נאס' אפרי' מימר'. נאס' מי' היי' דלילקין' אפרי' נאס' נדרים'. דהיי' כן יי' שנה דקאמרין' הם^ה נדבריו נדקקין' ואס' ידע' נאס' מי' הפלג' הו' מעשיו מעשה' אפי' נאס' לאו' נדר' עונשין' אפרי'. עד יי' שנה: לא מיפסיס'. ביה תמורה' דכתיב' לא יחליפשו' ולא ימיר' חזון' וזיה' הוא' ותמורתו' כלומר' כג' חזון' דאיתיה' בכלל' לא יחליפשו' ולא ימיר' כגון' נדר' עונשין' אפרי' נמי' בכלל' כהו' הוא' ותמורתו' יקדש' דמפסיס' בתמורה' לאפרי' קטן' דלאו' נדר' עונשין' על'

א וְלֹא־תִשְׁמְעוּן וְלֹא תִמְשֹׁךְ לְחֻמֹּתָיו הֵכִי׃ **מִדְּאֻקְרוֹתָיו מִקְדָּשֵׁי׃** דהא
 א וְאִמְרִיתִין מַה־נִּי אֵלִים לְרַבְרוֹת עוֹבְדֵי כֹכָבִים שְׂגוּרֵינִי דְרִירָא וְנִדְבוֹת
 קִטָּן אֲמִי לְכָל עֹשֵׂינִן כִּשְׂרָא בִּי יִי גֵּי עֵינִי אֲחֵד׃ **לֹא נִסְתִּין**
 לִכְשָׁר קְדָשִׁים שְׁהֵנִה מֵהֵן מַעַל מִשּׁוֹם דְּלֹא אֲחֵד כִּינְהֵא אֵלֹא
 מִכְּרִיבֵינֵי כִּינְהֵא וְאִין מִבְּיֵלִין נִכְסִיבֵי וְיִיגֵי עֲלֵיהֶן׃ **וְהִכִּי יִי** פִּירוּשׁ אֵלִים
 וְנִכְסִיבֵי עֲמָן אֵל כְּדֵי קִרְבֵּנָא דְּרִמְיֹן דְּרִמְיֹן׃ **נִתְּנָסַח שְׁלֵמָה**
 וְנִלְחֹת וְדִמִּי נִסְתִּירִין מִמִּדְּבַת הֵיטָּם מִקְבְּלִין הֵימֵנוּ׃ **אֵלֹא** קִרְבֵּנָא וְדִמִּי
 דְּלֹא הֵכִין וְהִוָּעֵן וְחִזְיִין עֲלֵיהֶן מִשּׁוֹם פְּגוּל טַהֵר וְטַהֵר שְׂמֵחָ
 יִיגֵי דְמִי דְמִי קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא קִרְבֵּנָא
 מְעֻלִין וְנִתְּנָסַח וְנִכְסִיבֵי מִפְּרִשָׁה עֲמָמָה כִּי׃ **בִּישׁ** (דף מה) וְאִיתִי
 דְּכִסְכִּים אֵלֵין שְׁעִין מְתוּרָה וּמִפְּשׁוֹת מַחֵל׃ **אֲמֵר לוֹ** הִכְדָּשָׁה **עוֹבְדֵי**
 הִכְדָּשָׁה דְּהִקְדָּשָׁה עוֹבֵד כֹּכָבִים לְהִתְכַּסֵּה עוֹבֵד כֹּכָבִים שְׂגוּרֵינִי דְרִירָא
 אֲמִי לְכָל עֹשֵׂינִן׃ **וְכֹכָבִים יִשְׂרָאֵל** שְׁפִירוּשׁ עוֹבֵד כֹּכָבִים לְזֹרֵךְ
 אֵלִים דְּלֹא אֲמִי לְכָל עֹשֵׂינִן וְאִין עוֹשֵׂה מְתוּרָה׃ **אֵל כִּסֵּר מִסְכָּסֵר** שְׂמֵחָ
 מֵמֵן׃ **פִּסְקֵיהּ מוֹסִיף חוּמָה** וְאִין עוֹשֵׂה לְפִדּוֹת הִקְדָּשׁ עֲמָן שְׂפֵלִי בִי מוֹסֵ
 אֵלֵי גוֹר׃ **וְיִוִּקֵּחַ לוֹ** עַל הִקְדָּשׁ לְשֹׁאֵן אֵלֵי מוֹסִיף חוּמָה עֲמָן עַל הִקְדָּשׁ שֶׁ
 וְזָרְקִי בָלָא חוּמָה דְּכַמִּי (סס) וְאִם הִמְקָדִישׁ יִגְבֹּל יִסְקֵה מִינְשִׁיתוֹ אֵלֹא אִם
 הִפְרִישׁ יִשְׂרָאֵל קִרְבֵּנָא דִּי יִשְׁכַּחֲכֵי בִי מִכִּרְבִּי יִשְׂרָאֵל וְאֲמֵר מִתְּמַחֲכֵי לוֹ
 דְּכַמִּי דְּהִתְמַחֲכֵר אֲלִינִי מִפְּשׁוֹת מַחֵל׃ **וְסוֹסֵרוֹ** מִתְּמַחֲכֵי לוֹ עַל
 הִיכְיֹל לִימֵנוּ לְכָל אֵלֵי שִׁירָא (י) וְאִי (נמי) אֵלֵי אֲמֵר לוֹ יִשְׂרָאֵל הִיךְ
 אֵלֵי שְׂבָרִי וְאִין אֲמִי טַהֵר הֵלֶּה כִּיִּי שְׂמֵחָמָה עַל עֲבָל לֹא עֲלֵי נִתְּנָה
 כּוֹא דְרִמְיֹן מִכֵּי יִשְׂרָאֵל׃ **וְאִין** שְׁפִירוּשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֲחֵרֵי אֲלֵינִי דְּכַמִּי
 שְׂעִינִין אֵלֹא הִכֵּה הִי מִינְשִׁיתוֹ יֵה יִי מִינְשִׁיתוֹ מִתְּמַחֲכֵי וְעַד שׁוֹף אֲלֵינִי דְּכַמִּי
 דְּהִתְמַחֲכֵר יִשְׂרָאֵל מִינְשִׁיתוֹ מִתְּמַחֲכֵי הִקְדָּשׁ וְעַד שׁוֹף שְׂמֵחָמָה
 לְפִדּוֹת הִקְדָּשָׁה הִיֵּא מִכֵּה עוֹבֵד כֹּכָבִים אֵלֵין עַל גַּב דְּכַמִּי
 דְּמִסְכָּסֵר וְאִין לְמַעֲבַד מְתוּרָה מִפְּרִשָׁה עַבְדֵי קְדוּשָׁה מְתוּרָה׃ **יִחְיִי׃**

עובר כוכבים להתכפר עובר כוכבים לא קא מיבעיא ליה. דוראי אין עושין תמורה כי קא מבעיא ליה ה
לשאר תובתו של ישראל בתר מקדש אולין ומקדש עובר כוכבים הוא ואין עושה תמורה או בתר
תמורה: מקדש מוסיף תומס כשהוא נזיל הכרשו: ומתכפר עושה תמורה. אלמא בתר

ראין מביאין נסכים. פרש"י ואין מביאין של עוולד כוכים כפי עמון כירשאל שמתדעין (נסכים כפי עמון אלב כהדי קרנט מביאין כלדאר שמכסת קעלס (דף יא עמוד ד) דזה אחת מן התקנות שהתקינו נכדי דעוולד כוכים כפי עמון עולמו דומי נכדי ממדינת היס שמקבלין ממנו אלב דלא קרנט עעוון נסכים וכהדי קרנט (ועוון נסכים 1) מביאין נסכים משל כדור: **במה** דברים אפורים בקרשי מוכח אבד בקרש ברק חבית טעוילי. ודא דלחמן לרש"י ור"י מרש דמסקנא דמילתא דר' יוסי ויה"ק רבי יוסי אומר כיוון אי רואה להחמיר ויה"א דקארש ר"ש אי מועילין כן ויה"א קרש' מונח כ"י ונחומספא. משמע כפשי"א דלחיא כהדיא אלב נקדש הגיה מוזה רבי שמעון: **תנינן** פיהת אין עושית מפורא.

וא"ח ודילמא לרבי יוסי
קבעי דלמר ככולן דחמרי וי"ל
דינחא ליה לאוקומי בעצמא אף לר"ש
לע"ז דע"כ לרבי יוסי לא אפשר
לאוקומי בעצמא דכיון דלית ליה דשויין
משורה דאפילו אמ"ל דהיו על ידי
מסירה ומצטלי ליה למר בר רמא חס
שיצוד כוכבין עמא אפשר לעשותה
הא לא מצינא אמרת דע"כ אישראל
מתפסיק ר"ך שיאמר העובד כוכבים
לג הריזה לממיר יבא וימיר ואם
העובד כוכבים עמא אף עושה
המורה היך אפשר לעשות עולה:

נדרים מי אמרין ^א כיון דאמר מר איש מה ת"ל ^ב בקב
ויפולא הסמוך לאיש דקדשו קדוש מראקדושי מקדיש
דלמא ^ג כיון דלאו בר עונשין הוא בתמורה לא ^ד ^ה
לומר קטן עבד תמורה דהא אתי לכלל עונשין עובדי
מי אמר מראקדושי מקדיש ^ו דתניא "איש איש כי
איש ילרבות את העובדי כוכבים שנודרים נדרים ונדרו
ממזר או דלמא כיון דלא אתי לכלל עונשין כי עבד ת
רבא ת"ש ^ז דתניא קדשי עובדי כוכבים ילא נהנין ול
עליהם משום פיגול נותר וטמא ^ח יאין עושין תמורה
נסכים אבל קרבן טעון נסכים דברי ר"ש ^ט יוסי בכה
יברא ^י בקדשי מוכח יאכל בקדשי ברק הית מועלין
עושין תמורה ^{יא} ורמי בר חמא בהקדש עובד כוכבים
לא קמבעיא לי ^{יב} כי קמבעיא לי בהקדש עובד כוכבי
בחר מקדיש אולינן או בחר מתכפר אולינן תיפשוט ל
אבהו א"ר יוחנן בהמקדיש מוסיף חומש ומתכפר עושה

הוא: ואילו אם תחלה לומר קטן עבד תמהו בו'. רבותא
מדינן בנחתא (פנ): איש איש ישראל אשר יקריב קרבנו ויבקר
ששברא: דלא אלא מכלל עושין. ועבד כוכבא לא יקר לנפול ויבקר
לא מועילן. שאם הנה מהן לא מיימי קרבן מעילה דלא דייענן לו
דמדינן בנחתא (פנ): ואין מייבין לעקיבין בו. בדמקרא נקמן (סנ):
ממזבאין נקסם כל עובד כוכבים עין עמון ששברא שמחברד נקסין
נפין (מ"ו) שז אחם מן המקטע שמקטן ב"ד דעובד כוכבים ששילא
נשטון נקסין דבדיר קרבנו חזיל נקסין: ככולן רואה אני להחמיר
ששקדשין שז מן הנקסין דרואי אין מביין: ברא'. לשל קמדר ואמיר
לא עובד כוכבים: אבל בקדשי בדם הניח. שהקדש עובד כוכבים
דבדיר לא נמי לקנסין הכא בתמורה: קמין מיפא. קדש עובד
כוכבים: כלומר אי משום הלא איירא דמחא לכא למיפסא בכלל
נפכתא: עומא. ול דאין הקדש עושה תמורה והואיל וכל
הקדשין כולן ישראלי: כפר מקדש אולין. והמקדש או עובד כוכבים
ששברא שחברד מן ישראל: אי"ל [א] יפסול איש דמא ר' אבהו. לו
יכול לפדותו ומקדש מוחבב אלא ממזר איז מוקף קדש דבמיס אל המקדש
ע"א שאם הקדש בית או שדה ואחו בעלים לפדותו לא יפסול
אחר לא חייבין דחמנא ליתן תומת: וספקנא עושה ספקנא. שחברד
ממזבאין ו' תמורה תמורה ולוק דרין שחברד לזכור קרינא זי שפא
שעולין של חברו לפסותו מן המעשרות: סעובס הנאה שלו. של מורס
לשעול ו' ומה לן בתי כזן. הכי הוא קדש על כל מורס ול על ג' מורס
שעול קלע על ע' עמא. כי מילא דרין אבהו חלם מילי עינאו: ספס
תמכתפד דהוא ליה תחמלו וסופו די ישראל דלחמי בכלל עושין: הכי י'
דעביר ספקנא. כלומר אלכ הכא בדקדק עובד כוכבים
האדם הכריז לעשות תמורה כגון ישראל ו' בזהמה חזיל
המכתפד ישראל איז עושה תמורה א' דילמא כיון דלכנסא חזיל

[illegible]

עין משפט
גר מצותה

[illegible]

זוסף רש"י

[illegible]

בקרדשי ישראל קטובין ו
בקרדשי ברד הבית

[illegible]

שיטה מקובצת

[illegible]

(ח) ע"י בסיס ממוחש (דף עג:) ד"ה לא להכניא נ"י רבינו דהא דגזר עליהם ע"ס. (ז) ע"י במוחות שם דמשמע דבסיסים הכאן עם המוח לא לרד הוא משום דשילוב וכל אלוהא ע"ס ו"ס

איתיה: **גנ** דרא אמרינן במנחות: **מד** עליהן עיי' תוס' מנחות דף ע"ג ע"ב: **נע** סירדשו אין מביאין: **נז** תמורה גליון לישנא קמא עיקר
נח של התרם בשבילו: **נע** טבל שלי נמצא אות ר' נחמק: **נד** דאמאי קרבו מכה:

הוא לא מצי עובד שליחא ומי לא מצי עבד. חוסי' (עו) ומתכשר ישראל בחר מקדשי אולנין או נמי
במבנה אריי מקדשי מוסקי חוסי' עו: ון אשה' מרשטייה קר: עו: ון לא לקי ראי' תמרתה המורה: ש: אכל
יחי דליה ברו מעשה! מי לא הוי באשה' (ב) בתמרתה אשעורי' (עו) אילוי יורע (ש) (ב) במקל
לדלעטא תורא לא איצטרך (ב) אבאר לאצטרענין דמרתיון אלא בערבי' עו: ון מי לא אור אור